

Gál István

(1912–1982)

E sorok írója immár harmadízben búcsúztatja barátját és harcostársát. Tudtuk, hogy betegeskedik, hirtelen halála mégis megdöbbenített. Gál István, aki a legkorszerűbb kül- és belföldi kiadványok élő bibliográfiája volt, aki mindenről tudott, amit a hazai és az európai filológiában számon kellett tartani, eltávozott az élők táborából.

Ha csak azt tette, azt kutatta volna, ami kimondottan irodalomtörténet, akkor is méltán vonulna be szakmánk jelesei közé. A magyar Babits-kutatás, Babits számos eladdig ismeretlen életadatának feltárása, összefüggéseinek bemutatása elképzelhetetlen az ő neve nélkül. Még akkor is, ha épp ebben a tematikában nem egy vitapartnerre és ellenfele is akadt.

Gál István európai, sőt világ-horizontú kutató volt. Eredetileg az anglisztika volt a „kenyere”, nem csodálkozhatunk hát rajta, hogy magyar irodalmi témáit, központi témáját sem tudta elképzelni az összehasonlító módszer alkalmazása nélkül. Elsősorban az angolszász világ érdekelte; Babitsban is talált éppen elég angol vonatkozást. De nem állt meg a „hatások”, a „kapcsolatok” korunkra már elavulttá lett kutatási módszerénél, ő a tipológiai hasonlóságok elemzésének egyik mindenre figyelő úttörője.

Last but not least: egészen fiatalon, még egyetemi hallgató korában ő alapította meg a „közép-európai humanizmus” folyóiratát, az *Apollót*. Ha XX. századi irodalomtörténetírásunknak van haladó hagyománya, akkor Gál Istvánnak ez a kezdeményezése mindenképpen az. Bizonyos, hogy ma már sokkal, de sokkal jobban ismerjük (ha – sajnos – még mindig nem eléggé) irodalmunk szomszédnépi vonatkozásait, hogy korunkban Mácha, Eminescu, Hviezdoslav vagy éppen Mickiewicz neve egy magyar irodalomtörténész számára ismerősebben cseng, mint kereken ötven évvel ezelőtt. De hogy meg tudtuk tenni az első lépést azon az úton, amelyen idáig eljutottunk, az elsősorban Gál István szívós, legyőzhetetlen akaraterejének, az Apollóért és az Apolló hasábjain folytatott küzdelmének az érdeme. Helyes volna, ha azok a fiatalok, akik ma irodalomtudományunk Kelet- és Közép-Európa szakértői, ismernék a nevét, tudnák, hogy mit köszönhetnek neki.

Sziklay László

József Attila Tudományegyetem
Magyar Irodalomtörténeti Tanácsok
Szeged, 1982. május 2-6.
C. 21

A kiadásért felel az Akadémiai Kiadó igazgatója
Műszaki szerkesztő: Sándor István
A kézirat nyomdában érkezett: 1982. IV. 15. – Terjedelem: (A/5) ív
83.10761 Akadémiai Nyomda, Budapest – Felelős vezető: Bernát György

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Фрид, И.</i> : Неоклассицистский переворот в творчестве Ференца Казинци	263
<i>Мартинко, А.</i> : Раскрытие подлинного праобраза стихотворения Ш. Петёфи <i>Окато-отайя</i> после плодотворных инотолкований	275
<i>Помогач, Б.</i> : Ревизия «трансильванской мысли» (Идеология <i>Трансильванского Геликона</i> в 30-е гг.)	290
Краткие сообщения	
<i>Янкович, Й.</i> : Автор и переводчик <i>Новиссима Туба</i>	303
<i>Вайда Дьердь, М.</i> : Ференц Фалуди и Просвещения	312
<i>Деме, З.</i> : Биметрические ямбо-трохеические структуры в ранних стихотворных опытах Ш. Петёфи	317
Мастерская	
<i>Ковач Жандор, И.</i> : Опыт характеристики произведений Тассо, Принадлежавших Миклошу Зрини	322
<i>Калман Ц., Дь.</i> : Гротескные речи-размышления Матяша Дьёрдя в стихотворениях	330
Документация	
<i>Й. Медери, К.</i> : Письмо Мора Йокаи к генералу Клапка	350
<i>Д. Семзё, П.</i> : Три неизвестных листовки Яноша Вайды	354
Обзор	
<i>Домокош Кошари</i> : Венгерская культура в XVIII веке (<i>Тарнаи, А.</i>)	363
<i>Дьёрдь Раба</i> : Поэзия М. Бабица в период с 1903 по 1920 гг. (<i>Немет Г. Б.</i>)	371
<i>Бела Холл</i> : Лёринц Ференцффи (<i>Тарноц, М.</i>)	373
<i>Вираг Мориц</i> : Десять лет (<i>Ронаи, Л.</i>)	376
<i>Анализ стихотворений Атила Йожефа</i> (<i>Суроми, Л.</i>)	380
<i>Имре Бори</i> : Волшебники и гуси лапчатые (<i>Леринци, Х.</i>)	382
<i>Миклош Зрини</i> : Сирена Адриатического моря (<i>Немешиюрти, И.</i>)	386

Хроника

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetés bejelenthető az Akadémiai Kiadónál (1363 Budapest V., Alkotmány utca 21. Telefon: 111-010).

Példányonként beszerezhető: az Akadémiai Könyvesboltban (1368 Budapest V., Váci utca 22. Telefon: 185-881), a KHI Hírlapboltjában (1055 Budapest V., Bajcsy Zsilinszky út 76. Telefon: 116-269) és minden nagyobb árusítóhelyen.

Előfizetési díj egy évre: 114 Ft

1 szám ára: 19 Ft

Index szám: 25.401

Külföldön terjeszti a KULTURA Külkereskedelmi Vállalat,
H-1389 Budapest, Pf. 149.

Ára: 19 Ft

Előfizetés egy évre: 114 Ft

INDEX: 25 401
ISSN 0021-1486

SOMMAIRE

<i>Fried, I.</i> : Le tournant néo-classiciste de Ferenc Kazinczy	263
<i>Martinkó, A.</i> : La découverte de l'Okatootáia par de fausses routes fructueuses	275
<i>Pomogáts, B.</i> : La révision de la „pensée Transylvanie” (L'idéologie de la revue Erdélyi Helikon aux années trente)	290

Bulletin

<i>Jankovich, J.</i> : L'auteur et le traducteur de la <i>Novissima Tuba</i>	303
<i>Vajda György, M.</i> : Ferenc Faludi et la littérature des Lumières	312
<i>Deme, Z.</i> : Bimétrisation iambique et trochaïque des les prémices de Petöfi	317

Atelier

<i>Kovács Sándor, I.</i> : Une tentative pour déterminer les volumes de Tasse de la bibliothèque de Zrínyi	322
<i>Kálmán C., Gy.</i> : Les monologues grotesques de Mátyás György	330

Documents

<i>J. Megyeri, K.</i> : Une lettre de Mór Jókai au général Klapka	350
<i>D. Szemző, P.</i> : Trois pamphlets inconnus de János Vajda	354

Revue

Kosáry, Domokos: Művelődés a XVIII. századi Magyarországon (La culture de la Hongrie au XVIII ^e siècle) (<i>Tarnai, A.</i>)	363
Rába György: Babits Mihály költészete, 1903 – 1920 (L'oeuvre poétique de Mihály Babits 1903 – 1920) (<i>Németh, G. B.</i>)	371
Holl, Béla: Lőrinc Ferenczffy (<i>Tarnóc, M.</i>)	373
Móricz, Virág: Tíz év (Dix années) (<i>Rónay, L.</i>)	376
L'analyse des poésies d'Attila József (<i>Szuromi, L.</i>)	380
Bori, Imre: Varázslók és mákvirágok (Magiciens et sacripants) (<i>Lőrinczy, H.</i>)	382
Zrínyi, Miklós: Adriaai tengernek Syrenaia (La syrène de la mer Adriatique) (<i>Nemeskürty, I.</i>)	386

Chronique

